

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Roman
Nazwisko: Murach
Miejsce urodzenia: Liskowo
Data urodzenia: 08-07-1914
Imię ojca: Jan
Imię matki: Michalina
Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów

Stan zachowania

Uwagi

Akta z okresu 30.07.1946 – 07.10.1965 dotyczące śledztwa prowadzonego przez Wydz. Śledczy WUBP w Bydgoszczy w sprawie powojennej organizacji niepodległościowej pod dowództwem „Jędrusia”. Do akt dołączono także materiały ze śledztwa prowadzonego przeciwko Romanowi Murachowi przez PUBP w Wyrzysku. Roman Murach pseud. „Czarny” był objęty dwoma śledztwami. Pierwsze z nich zostało wszczęte na mocy postanowienia oficera śledczego PUBP w Wyrzysku 13.05.1946 (nr 38/46). Dotyczyło nielegalnego posiadania i używania broni. 15.05.1946 Wojskowa Prokuratura Rejonowa w Bydgoszczy wydała postanowienie o tymczasowym aresztowaniu Romana Muracha. Drugie śledztwo zostało wszczęte 11.09.1946 na mocy postanowienia Wydz. Śledczego WUBP w Bydgoszczy (1735/ŚI). Tego samego dnia Wojskowa Prokuratura Rejonowa w Bydgoszczy (Pr.R.1577/46) wydała postanowienie o tymczasowym aresztowaniu Romana Muracha ze względu na to, że od końca maja 1946 do aresztowania 26.08.1946 był aktywnym członkiem oddziału „Jędrusia” działającego na terenie powiatu wyrzyskiego. Postanowieniem oficera śledczego PUBP w Wyrzysku z 22.05.1946 i oficera śledczego WUBP w Bydgoszczy z 13.09.1946 Roman Murach został pociągnięty do odpowiedzialności karnej, śledztwa zostały zamknięte, a sprawę przekazano do Wojskowej Prokuratury Rejonowej w Bydgoszczy. Aktem sporządzonym 22.05.1946 przez oficera śledczego PUBP w Wyrzysku Roman Murach został oskarżony o to, że: „od grudnia 1945 do 13.05.1946 przechowywał w lesie w miejscowości Liszkowo powiat Wyrzysk karabin wojskowy, który używał do kłusownictwa bez prawnego zezwolenia władzy”. Aktem sporządzonym 21.09.1946 przez oficera śledczego WUBP w Bydgoszczy, Roman Murach został oskarżony o to, że: 1) Od końca maja 1946 należał do oddziału NSZ pod dowództwem kapitana „Jędrusia”; 2) Około 10.07.1946 w jednej ze wsi w powiecie wyrzyskim brał udział w uprowadzeniu żołnierza radzieckiego do lasu. Żołnierz został tam rozstrzelany wraz z drugim żołnierzem, podczas gdy Roman Murach stał na obstawie; 3) Posiadał nielegalnie broń.

IPN By 070/1681 t. 4 (1735/III).

Akta sprawy karnej prowadzonej od 26.08.1946 do 21.09.1946 przez Wojskowy Sąd Rejonowy w Bydgoszczy, dotyczącej przynależności do oddziału pod dowództwem kapitana „Jędrusia”. Wyrokiem Wojskowego Sądu Rejonowego w Bydgoszczy (R. 627/46) z 16.10.1946 Roman Murach pseud. „Czarny” został skazany na karę łączną - karę śmierci z pozbawieniem praw publicznych i obywatelskich praw honorowych na zawsze oraz przypadek całego mienia. Prezydent Krajowej Rady Narodowej nie skorzystał z prawa łaski. Wyrok został wykonany 12.11.1946 przez rozstrzelanie.

IPN By 66/496.

Charakterystyka nr 8 sporządzona 09.05.1973 w Wydz. „C” KW MO w Bydgoszczy, dotycząca oddziału AK pod dowództwem kapitana „Jędrusia”. Oddział powstał na początku maja 1946 w gromadzie Liszkowo w powiecie wyrzyskim. Dużą część członków stanowiła młodzież (przy wstępowaniu obiecywano pełne utrzymanie, umundurowanie i żołd). W oddziale składano przysięgę na wierność rządowi londyńskiemu. „Celem ich było zwalczanie ustroju Polski Ludowej i jego sojuszników z dążeniem do przywrócenia stosunków politycznych sprzed 1939”. Swoje akcje kierowali przeciwko członkom partii PPR, funkcjonariuszom UB i MO, żołnierzom Armii Radzieckiej i ludziom oddanym władzy ludowej. Czynną działalność prowadzili od czerwca do lipca 1946. Roman Murach pseud. „Czarny” był członkiem sztabu organizacji przez trzy miesiące od maja 1946. Został aresztowany 26.08.1946. Skazany wyrokiem Wojskowego Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z 16.10.1946 na karę śmierci.

IPN By 010/8, IPN BU 0176/15 t. 3 (8/B).